

Ярослав СЕРКІЗ

ПОВЕРНЕННЯ ЗАБУТОГО

(Бібліографія історії українсько-польських відносин: суспільно-політичні та економічні процеси (За матеріалами картотеки Мирона Кордуби) / Упоряд. Олег Піх, Оксана Руда. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2009. – 366 с.)

Пропонований бібліографічний покажчик з історії українсько-польських відносин складено за матеріалами великої рукописної картотеки Мирона Кордуби “Бібліографія історії України”, яка зберігається в архіві Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, та налічує понад 73 тис. бібліографічних карток. Картотека М. Кордуби, укладена понад півстоліття тому до недавнього часу залишалась фактично забутою та малодослідженою. Протягом минулих десятиліть робилися нечисленні, однак невдалі спроби її опрацювання та видання.

Тому на сьогодні “Бібліографія історії України” залишається унікальною археографічною пам'яткою та має важливе наукове, соціокультурне і пізнавальне значення, і необхідність її видання не підлягає сумніву, оскільки нагромаджений вченим фактичний матеріал становить неабиякий інтерес для широкого кола дослідників. З іншого боку, також важливо, щоби творча спадщина видатного вченого повноцінно увійшла до надбань української науки.

Рецензована праця, підготовлена О. Піхом та О. Рудою, якраз започатковує серію публікацій матеріалів картотеки М. Кордуби, у якій представлено широкий спектр досліджень з галузі гуманітарних дисциплін, що дозволяє простежити розвиток національної й частково європейської історичної науки в XIX – першій половині XX ст. Важлива складова “Бібліографії історії України” М. Кордуби – дослідження з різноманітних аспектів українсько-польських відносин, що цілком закономірно, з огляду на спільне історичне минуле українського і польського народів.

Перш за все, у рецензованій праці привертає увагу ґрунтовна вступна стаття, у якій проаналізовано основні штрихи з життя та творчості українського історика. Особливо актуальним, у контексті цього дослідження, є детальна характеристика усіх етапів створення М. Кордубою цієї унікальної історичної пам'ятки. Заслугове уваги аналіз структури і принципів укладання вченим картотеки. Адже відмова історика від радянської схеми видання й була основною перешкодою її оприлюднення.

У короткому вступі до основної частини бібліографії упорядники уточнили ті завдання і принципи, які лягли в основу їх покажчика, детально схарактеризували тематику історичних праць, які увійшли до нього. Важливим з погляду упорядкування є те, що бібліографічний опис матеріалів автори зробили відповідно до

схеми, розробленої М. Кордубою, де крім звичних даних (автора, назви, місця та дати публікації), подекуди міститься також інформація про рецензії, передруки, переклади. Варто відзначити, що чимала кількість позицій бібліографії анотована. В анотаціях ученого не лише розкрито короткий зміст публікацій, а в окремих випадках подано також його критичні чи схвальні відгуки на вміщені розвідки. У роботі, з-поміж великої кількості вміщених праць, особливо цінні ті бібліографічні описи, що розкривають публікації періодичних видань.

Позитив пропонуваного покажчика – те, що більшість літератури упорядники перевірили *de visu*. Пошук матеріалів для їх звірки з оригіналами видань проводився в бібліотеках України та Польщі, зокрема: Львівській національній науковій бібліотеці ім. В. Стефаника НАН України, Науковій бібліотеці Львівського національного університету ім. І. Франка, Університетській бібліотеці у Варшаві, Національній бібліотеці (Варшава). Були також опрацьовані електронні каталоги Ягеллонської бібліотеки (Краків), Національної бібліотеки (Варшава), Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (Київ), доступні інтернет-ресурси та електронні бази даних німецьких, французьких, польських, російських і українських періодичних видань.

Вдалим доповненням рецензованого дослідження є два допоміжні покажчики: іменний і періодичних видань. В іменному покажчику наведено прізвища осіб, які були авторами, перекладачами, редакторами чи упорядниками праць і рецензій. У покажчику видань подано понад 430 назв збірників, періодичних і серійних видань, що виходили українською, російською, польською, німецькою, французькою, чеською та англійською мовами.

До позитивних сторін праці О. Піха та О. Рудої треба віднести поважний обсяг (366 с.), вдале художньо-технічне оформлення та ілюстративний матеріал (фотографії з родинного архіву М. Кордуби).

Залишається лише шкодувати, що до рецензованої праці не увійшла значна кількість історичних праць з історії українсько-польських відносин, а це – церковно-релігійні стосунки, наукові контакти. Думається, що ці матеріали стануть об'єктом опрацювання для молодих вчених у майбутньому.